

FOGLALAT: Magyarország (folytatása a segélyosztó árvizi választmány 4ik közlésének; budapesti napló: színpadi előadások; éjszakamerikai viszonyok a gyapju-kereskedésre nézve; rimaszombati adakozások az árviz által károsultak számára; gazdasági ipar példája Kis-uj-szálláson; különféle: innsbrucki hódolat, gőzhajózásunk ügye, szerencsétlenség 's a' t.) Portugália. Spanyolország (Meer b. Solsonát elfoglalja; Espartero lemondása nem látszik valószínű; Oraa megkezdí hadi munkálatit; Munagorri harcziakra készül lépni; 's a' t.) Anglia (Wellington lakomája; Soult eltávozása Angliából 's bucsureggelije Sheerneszen; parlamenti viták; O'Connell elmés kifakadása Sibthorp ezredes ellen; 's a' t.) Franciaország (Württemberg hgnó fiat szül; 's a' t.) Németország. Dánia. Gabonaár. —

Magyarország.

A pesti magyar színház főtartására összeállott részvényestársaság közgyűlése, a júniusi gyűlésből e részben költ határozat következtében, f. aug. 29kén délutáni 4 órakor a megyeház nagyobb teremében fog tartatni; mire az illetők tisztelettel megkéretnek. Költ Pesten aug. 9kén 1838. Balla Endre m. k. rész. jegyző.

A magyar borismertető egyesület f. e. jul. 7kén tartott közgyűlése határozata következtében ismételve közhírré tétetik, hogy az egyesület folyó augusztus hónap 23kán délelőtti 10 órakor a n. casinóban közgyűlést tart, melyre mind az egyesület minden tagjai, mind más egyéb bortermesztő urak annyival is inkább megjelenni kéretnek, minthogy az egyesület jövőre, bővebb eladhatás végett hordókbani borbeküldésre is kiterjeszkedve, a mostani aláírás kitételével magát továbbra összealkotni, új aláírási íveket kibocsátani 's alapszabályait kiterjedtebb czéljaihoz alkalmaztatni fogja.

Folytatása a segedelemosztó választmány IVdik közlésének. Minő figyelmet fordított a segedelemosztó választmány a budapesti vízkárosult kézművesekre, miként tette előleges munkájaul összeírata-sukat 's a segélylöl részesítettésüket, az a' f. e. majusban megjelent 2dik közlésben olvasható. Mind ezen figyelem mellett történt még is, hogy igen számos károsult kézműves, kik részint akkori távollétük miatt, részint hanyagságból, vagy figyelmeltlenségéből magukat nem jelentették, az összeírásból kimaradt, 's így a segélyosztásnál is elmulasztották; ezek számára tehát, valamint a többi elmaradt zsellérekére is, pótlagos összeírás indított meg 's egy uttal azon legelső összeírásból is, melyet a városi segélyosztó választmány keletkezte előtt, 's így annak befolyása nélkül megítélt, azon károsultak nevei, kik a választmányi összeírásokban nem találhatnának, kiszedetni rendeltettek. A pótlagos összeírás, mihelyt elkészült, azonnal tanácskozás alá vétetett, 's így a pesti kézművesek közül ismét 386, 's jelesül

a' belső és Leopoldvárosban 127 kézműves	2586 fr.
Józsefvárosban 147 kézműves	1735 fr.
's Ferenczvárosban 112 kézműves	965 fr.

összesen 386 kézműves . . . . . 5286 frtot ezüstben, azonkívül pedig más ferenczvárosi károsult, és szinte pótlólag összeírt zsellérek összesen 123 ezüst frtot nyertek.

Ezalatt szóba jöven mindjárt a budapesti háztulajdonosak részesítésénél azon arány kiszámítása is, mely szerint a Buda és Pest városokon kívüli vízkárosult, 's magukat jelentett külön törvényhatóságok a begyűlt segedelem-pénzekből részesíttessenek, ezen munkát a választmány ugy végezte, hogy elővevén a beküldött hivatalos károszeírásokat, 's azokból az egész kár összes mennyiségét kiszámítván, a milly arányban a külön egyes törvényhatóságok kárait ezen összes kármennyiséghez állami találta, olly arányban határozta részesítettésüket is a begyűlt összes segélyből; mi mellett azonban a kirekesztőleg egyik vagy másik törvényhatóság számára beküldött pénzsommák, annak arányos illetőségébe nem számítottak, hanem különösen megkülönböztetni határozattak, sz. kir. Pest városra nézve még különösen azon körülmény is vétetvén tekintetbe, hogy sokan károsult lakosai közül magukat még akkor nem jelentették volt, 's így szenvedett káruk sem jöhetett számba. Így állapítván meg a külön törvényhatóságok közötti arány, — sz. kir. Esztergom város a károsultai számára azonnal . . . . . 37,000 ezüst frt, ugyanazon nevű város egy vízkárosultai számára pedig 4,000 ezüst frt küldetett el; a többi törvényhatóság illetményei később küldetvén el, a mint ez annak idejében elő fog adatni.

Egyébiránt érkeztek ezen tizenkét ülés alatt az ország minden részéről tudósítások a segedelemgyűjtés sikeréről, és számos folyó tárgyak is elintéztettek. Mi pedig a naponként szaporodó folyamodásokra illeti, többnyire olyanoktól jöveket, kik minden nyilvánosság, 's ismételt hirdetések mellett is, mind az első, mind pedig a pótlagos összeírásnál magukat nem jelentették, azokra nézve egy különös jegyzőkönyv rendeltetett vitetni, mely mellett azok, mihelyest számuk tetemesült, egyfolytában fölvetvén, a pesti folyamodóknak (kik között igen számos mestertember 's kereskedő is találtott), 's jelesül

a' belső és Leopoldvárosban 201 személynek	2614 fr.
Therziavárosban 240 személynek	3140 fr.
Józsefvárosban 201 személynek	1386 fr.
Ferenczvárosban 70 személynek	666 fr.

összesen . . . . . 712 személynek . . . . . 7806 fr. a' budaiaknak pedig, 's jelesül 5 személynek . . . . . 32 fr.

's így e szerint összesen mind a két városbelieknek . . . . . 7838 fr. fizettetett ezüstben.

Budapesti napló. Egressy Gábor eltávoztta pesti színházunktól folyvást közbeszéd tárgya, sőt már hírlapok is közlének róla részleteket; miket azonban egész hitelességüknek nem ismérhetni meg, mert az egyik lap maga is mondja, hogy a történet igazságaról nem kezeskedhetik, másik pedig majd ugyanazon szavakkal adja elő a dolgot névaláírás nélkül. Miután ennyire terjedt e kellemetlen esemény 's az olvasó közönségnek is tudtal adaték, nem ártana talán, ha az igazgató választottság résziről hitelesen adatnék elő, vagy legalább Egressy nyilatkoznék ott, hol eddig e tárgy nyilvánosan előfordult.—Folyó hó 11dikén hangversenyt adának színpadunkon, melyben idegenek is (Szacher k. a. Bukarestből) lépnek föl, kik közül azonban csak a megnevezett gerjeszte némi figyelmet. A műdarabok választása nem rossz vala; 12kén „Fekete asszony“ énekes parodia adaték 3 felv. Meisztölt, Szerdahelyi fordítása szerint, számos közönség előtt, mely élénk tetszéssel kísérte a mulattató darab minden jelenetét. Egyike ez a legjobb német parodiáknak, 's néhány kevés tulságot kivevén valóban példányul szolgálhat magyar parodiáiróknak is.

Az előadást a jobbak közé sorozhatni, lelke volt az egésznek Szentpéteri (Csörgő) és Szerdahelyi (Vámos) Szilágyival (fertálmester), különösen az elsőbizonyosan a legfeketébb vérü lépkóros angolt is megkacagathatá; azonban Erkel (kalandor) szép éneke mellett ma szinte meglepőleg játszik, elannyira, hogy csupán hangjáról ismérheté meg a közönség azon dalszínész, kinek komoly dalművekben annyiszor ohajta több bátorságot 's elevenséget. A karénekek jól sikerültek. Első felvonás alatt Szécsenyi István gr., súlyos betegsége után először, páholyában megjelenvén zajos tussal fogadták a fölgyógyultán örvendő közönség által. Aug. 13kán egy ócska vigjáték „Keeskeméti család Bécsben“ jöve színpadra 3 felv. 14kén „Hinkó hóherlegény“ színjáték 5 felv.—Dalszínészink nem, mint mult számunkban említve vala, „Alomital“, hanem „Szeremital“ című új dalművet tanulnak. —

Gyapju. Sziléziái jul. 28ki levelek szerint az országban termesztett bárángyapju eladatása meglehetősen kedvező sikerrel ment véghez. Egyébiránt e gyapjuvásár többnyire utóhangja csak a tavaszinak 's e tekintetből jóslati pontal szolgálhat az általános gyapjukereskedésre nézve, mivel kimutatja: emelkedék-e tavaszi vásár óta a gyapjuár 's vevők száma? E' szerint tehát némileg következményeket is vonhatni belőle a jövő évi gyapjukeletre. Sziléziában a bárányokat többnyire egyidőben szokás mindjárt tavaszkor nyírni a juhokkal, mivel a legnevezeteseb juhászatokban kora elletést (augusztustól octoberig) hozának a gyapjutermesztők dívatba. Azon juhtenyésztőkkel, kik később nyiretik bárányikat, többnyire előleges alkura szoktak lépni a vevők még tavaszkor, ugy, hogy a tulajdonképi nyári vásárra alig jó fele az egész nyirt mennyiségnek, 's ezt is jobbadán csak kéz alatt 's megrendelések útján szokás eladni. A gyapjuár most a tavaszhoz képest nemesak főtartat becsét, hanem közönségesen még emelkedék is valamennyire, miből igen kedvező eredményeket jósolhatni a jövő évre nézve. Ezalkalomkor czélszerű leendő némely megjegyzések közlése, mikre az éjszakamerikai gyapjunemesítés előhaladása szolgálhat alkalmul.

Ha mind azt, mit e tekintetben külföldi lapok már mondanak, tökéletes igazság gyanánt kellene hinnünk, ugy valóban nagy csapástól félhetnének az európai gyapjutermesztők. E' csapás mindazáltal jelenleg még nem épen olly igen nagy, minőnek azt sokan képzelik, ámbár azt egyébiránt minden tekintet nélkül nem hagyhatni. Megnyugtatósul szolgálhat azon köztudomású körülmény, miszerint husz év előtt Ujdelwalesből hasonló veszély látszék fenyegetőzni, mellynek mindazáltal mindeddig semmi nyomos következménye nem lön. Némely más tekintetekből azonban mégis csakugyan féltelmessé válhatnak ránk nézve Éjszakamerika e részben előhaladása. Nemesített juhokat ugyanis igen könnyen szállíthatni Éjszakamerikába, hol jó és nagy terjedékü legelőkön kívül ügyes bevándorlottakra is találandnak, kik tökéletesen értenek a juhtenyésztéshez 's gyapjunemesítéshez. Azzal azonban mindenki vigasztalhatja magát, hogy most a juhtenyésztés még igen alacsony fokán áll a tökélyesbülésnek, 's így olly fokig emelkedésére még igen sok kívántatik, hogy egészen hazánkig juthasson káros befolyása. —

A jótétnak meg van ugyan mind érdeme a tettben magában, mind jutalma az öntudatban, de milly ritka 's talán nincs is szív, melly ezzel megérvé, nem tagadhatjuk el ama szeretetből folyó gyöngeségünket, hogy jól esik, ha mások is, különösen a kiket érdekel, tudják a mit tettünk, 's némődon tettük azt. Így ámbár a Duna árja által károsultak fölsegéllésére, 's Gómör és Kis Hont t. e. vármegyéből küldött jeles pénzmennyiségben, a Rima-Szombat város, 's azon városbeli casino-egyesület által tett adományok is befoglaltattak: különös megemlést érdemel mindazáltal, hogy a nevezett város, a lakosoktól összeszedett 462 fr. 28 kron kívül, közpénztárából Pest-Buda 's környéke részire 250, Esztergom városára pedig különösen 125 váltó fr. adakozott; — hogy továbbá a helybeli casino majus 30án részvényes tagja ns Ballus András hangászati műkedvelő és kedves zongorász vezérlete alatt, zongorák, hegedűk és gitár egyesületben Zampa, Büvös vadász, Sevillai borbély 's több előzene (ouverture) eljátszásával 's koszorús költők „Szózat“, és „Árvizi hajós“ remekeinek elszavaltatásával jelesen intézett hang-és szavalt-versenyéből, 's ezt követett táncmulatságából 185 frtot 40 kr váltót gyűjtött az említett nemes czélra. Többre is terjed vala e nemes részvét a honfővárosa 's vidéke iránt; de mivel épen akkor szomszéd magyar Pokorágy helység majd egészen hamuvá lön, a város figyelmét a szeme előtt levő inség voná el; melly a városi színházban némely műkedvelő ifjak által ügyesen előadott „Hűség próbája“ című vigjátékból bejött 67 fr. együtt — 290 fr. 4 krral 's minden kárvalott gazdára kimért egy p. m. buzával rögtön, 's érezhetőleg cnyhított. Illy segélyek köztudatot 's méltó hálát valóban érdemelnek.

Gazdasági ipar példája. Nagy-Kun kerületben Kis-Uj-Szállás városban t. Dorka Illés pred. ur az iskolák iránt különös vonzalommal viseltetvén, igen-igen sokat tett a kisebb nagyobb tanulók czélszerű taníttatásukra. Azt, hogy egy a magyar-nyelv természetéből merített egészen új diáknyelv-tudomány készítése által, oda tudta vinni már a dolgot, hogy 5—6 esztendő helyett, 2 év alatt a gyermekek a diák nyelvet egészen elvégezhetik, annyira, hogy sokan, 7 hónapos diáknyelv-tanulóktól, mintegy 10—11 esztendő koruktól, Phaedrust, Corneliust folyvást fordíttatni látták, mint nem a gazdasági tárgyakhoz tartozót, csak mellesteg említvén: nagy dicséretre érdemes a tisztelt férjfiúnak többnyire a gazdaság-folytatásra menendő gyermekek tanításába folyó azon nagy gondja, mi szerint ő, a gazdasági tudományt is taníttatja; 's különösen az iskolás gyermekekkel

munkaszünetkor az iskola-udvarban eserép-sindelyeket csináltat. Melly munkának minél ügyesebb 's tökéletesebben végrehajtásánál a gyermekek egymással vetélkedvén, a kezeikből kijött eserép sokkal tökéleteseb, a' rendes eserepes mesterénél. E' gondoskodásnak következtése csak eddig is az lett, hogy majd minden háznál esinálnak a' heverő-napokban a' háznépi személyek eserepeket, mellynek szárítása 2-3 szál deszkán 's ernyő alatt könnyen megy; 's több gazda összeállván, összetett eserepeit kiégeti, 's az égetteket vagy eladja, vagy meggyújtván a' nádasoknak és esuhéknak fogytával, háztetőkre alkalmazza. Lehetne-e az alföldön, hol fa-hiány miatt faragesálmí nem lehet, a' külső-gazdaságtól fönmaradt igen sok időt, mellyet eddig az alföldi ember heverés napjainak tartott, enél hasznosb foglalatosságra fordítani? Vajha minden iskolafelügyelő illy buzgósággal viseltetnék a' kormánya alá bízott gyermekek legzelelszerűbb tanítások iránt! Áldás a' munkás férfura! (Ism.)

KÜLÖNFÉLE: Az isnbrucki hódolatot következőleg írja le egy ottani levelező: „Az ünnepély reggelén 101 álgyulóvés dördüend. A' falusi lakosok festőileg szép öltözetit növelni fogja az isnbrucki egyenruhás polgárság szép tekintete, a' regényes külsejű falusi lövészekével. A' papság, rendek, vorarlbergi követek az óriási teremben gyűlendnek össze, az egyéb hivatalok pedig az előteremben. Ott fogadandja el a' király a' tyrolí fűndv. marsal Goész gróftul az ország kardját, a' többi főhivatalviselőktől pedig a' többi díszjelt. A' nagymise szent Jakab egyházban menend véghez, hová ő fölsége jobbról a' közönséges, balról pedig a' magyar testőrségtől kísértetve hatlovas hintón fog kocsizni. A' bemenetnél a' brixeni püspök fogja megáldani ő fölségét. Visszatérte után az óriási teremben fogadandja el a' hódolati hitletét, mit aztán kézcók fog követni, melly után visszatérend ő föls. szobáiba. A' nagy lakoma szinte az óriási teremben menend véghez. Ő fölségök a' főhggel együtt jelen leendnek a' lakomán. A' fölség áldomást ürtend alattvalói egészségére, melly ünnepélyes tettet álgyurobj adandja tudtára az örvendő népek. Az ünnepélyt katonai szemle 's világitás követendi, melly utóbbin szinte személyesen jelen leend ő fölsége. Adl. — A' dunagőzhajózási társaságnak mint említettünk nem volt tulajdona „Libanon“ vitorlahajó, melly Odesszával tartá kapcsolatot a' gőzösekkel, hanem esupán bérben tartá azt a' társaság; utóbb azonban meggyűződén, miszerint e' vállalat nem ha t annyi hasznót, mennyit magának belőle igére, közvetlen összeköttetésbe lépett az odesszai gőzösekkel, mellyek ezentul árukat viendnek Odesszából Konstantinápolyba „Vik Ferdinand“ fődötteré, 's róla viszont Odesszába szállítandják az árukat 's utasokat; e' rendszerhály főlmentí az utasokat az orosz vesztegintézetek alul a' Duna torkolatánál. — Néhány hét előtt S. Abonyban borzasztó történet esett. Egy zsidó némbert i. i. yásfürdőt akarván magának készíteni orvosa rendelése következtében, tüzes vasakkal melegíté a' vizet. E' ezéla egy a' padláson 30 évnél tovább hevert vas bombát is tűzbe takartatott. Azonban a' gömb föltve vala, 's föltüzesülvén iszonyu robajjal elpattant 's a' zsidó asszony két szolgálányát szörnyen megsérté, egyiknek szemét ütven ki, a' másiknak pedig föloldalát szakasztván el. Az előbbi fölgyógyulásához van még némi remény; de az utóbbinak mulhatlanul meg kell halnia. A' csattanás oly rendkívül nagy erejű vala, hogy még a' szomszéd házakat is rengésbe hozá. Mikép juta tulajdonkép a' bomba azon padlásra 's honnan? nem tudják. — Vasmegyei hírek szerint ott az aratás áldási nem mutatkoznak oly biztatólag, mint hazánk egyéb megyéiben 's mikép azt a' nem épen ellenséges tavaszi időjárat után méltán várni leheté. Az őszivetés ritka, 's a' kalászkok még azon fölüligen léhák (űresek). Ki eddig 400 keresztet takarita be telkeiről, most alig számíthat azokon 200at, 's általányosan véve a' tavaszi sem fizet jobban. —

Gőzösi n k jövő septemberben következő renndel pályázandnak: „Maria Anna“, 76 löerejű, kapitánya J. A. Masjon, Linzből Bécsbe egy nap alatt: 1, 6, 11, 18, 25; Bécsből Linzbe: 3, 8, 13, 20, 27; „Nádor“, 42 löerejű, kapit. Pohl J. Bécsből Pozsonyba 's Pestre egy nap alatt: 4, 11, 18, 25; Pestről Pozsonyba 's Bécsbe: 1, 7, 14, 21, 28; „Arpád“, 80 löerejű, kapit. Gerritsen L. W. Bécsből Pozsonyba 's Pestre egy nap alatt: 1, 8, 15, 22, 29; Pestről Pozsonyba 's Bécsbe: 4, 11, 18, 25; „Zrinyi“, 80 löerejű kapit. Mayr F., Pestről Zimonyba 's Drenkovára 14, 28; Drenkováról Zimonyba: 5, 19; Zimonyból Pestre: 7, 21; „I Ferencz“, 60 löerejű, kapit. Ferro, D. Pestről Zimonyba 's Drenkovára 7, 21; Drenkováról Zimonyba 12, 26; Zimonyból Pestre: 14, 28; „Argo“, 50 löerejű, kapit. Lazarich C. G. Skelagladováról Brailába 's Galacra: 4, 19; Galacsról Brailába 's Skelagladovára 9, 24; „Pannonia“, 36 löerejű, kapit. Knifcz G. Skelagladováról Brailába: 12, 27; Brailából Skelagladovára: 2, 17; „V Ferdinand“, 100 löerejű, kapit. John Th. Everson, Brailából Galacra 's Konstantinápolyba: 2, 17; Konstantinápolyból Galacra 's Brailába: 12, 26; „Metternich Kelemen herczeg“, 140 löerejű, kapitánya Benjamin Wynn Ford, Konstantinápolyból Trapezuntba 's vissza minden 14 napon egyszer; „Crescent“, 120 löerejű kapit. G. Clician, Konstantinápolyból Trapezuntba 's vissza minden 14 napon egyszer; „Stambol“, 160 löerejű, kapit. John Ford, Konstantinápolyból Smyrnába és vissza hetenkint egyszer; „Maria Dorothea“, 70 löerejű kapit. A. Pietroni, a' Dardanellákból Fontan-Pasa Salonichba 's vissza hetenkint egyszer; egy orosz gőzös: Odesszából Konstantinápolyba 's vissza minden 14 nap egyszer. „Stambol“ és „Maria Dorothea“ pályavonalai közvetlen kapcsolatban vannak egymással. A' nevezett főállomásoknál reggeli 5 órakor indulnak a' gőzösek; kivételek a' fölvéti jegyeken leendnek szemlélhetők; közelebbi körülményekről pedig az illető ügyvivők által értesülhetni. Az utasok illő 's jutányos élelmezésökrül czélszerű rendelések tetetvők. A' mállakon 's egyéb kötegeken, tévedés-elkerülés végett, nevé 's rendeltetési helyét szükség följegyezni minden utasnak; minden telernek biztos helyre rakatása a' hajógazdának (conducteur) kötelessége ugyan, de annak elviteléről magok a' tulajdonosok tartoznak gondoskodni.

Portugália.

(Angol Courier.) Lissaboni jul. 24-ig terjedő hírek szerint d. Maria királyné Cintrában mulatott, hová ministerit is meghívá, a' tanácskozás tárgya még eddig titok. — Bragában az új adók beszedésekor rendezavarás történt. — Az angolai kormányzót elboacsáták hivatalából, mert e' gyarmatból Havannahba a' rabszolgák átszállítását ujjain néze keresztül. Ugyanez okul voná vissza a' királyné a' zöldfoki dán alconsul végrehajtóságát. — Lissabonban hírek keringének, mellyek szerint a' föllengődi párt új zendülésre készül a' királyné letétele 's kormányzóság-fölállítás végett, ennek feje d. Maria Izabela lenne. A' ministersége czélgállásul a' tartományokból a'

fővárosba vonatá össze a' csapatokat; az országos jövedelem igen hiányosan hullong a' pénztárba, mert a' tizedet nem igen fizetgetik 's a' kormány ismét kölesönre szorul. Az új cortesválasztás aug. közepén veendi kezdetét 's közhír szerint a' kamrák a' választás után azonnal összeülendnek, a' kormány szomorú állapotján segitendő. Lissabonban a' kereskedés rendkívül hanyagul, üzetik. Gibraltarban földrengést érzének, melly félperczig tarthatott. Százankint elhagyák lakhelyöket és szabad téren háltak. —

Lissabon, jul. 24-én: A' sereg és tisztviselők fizetése folyvást sánfikál, a' fizetetlen zsold naponkint többül. Egy hónapot kifizetnek 's háromra adósk maradnak; a' szegény nyugdíjasok és zárdalekészek kapnak most valamit, mi ugyan kevés az életföntartásra. A' portugál birodalomban csak egy hely van, hol gyorsan kaphatni pénzt 's ez Angola; de nyomába akadtak e' pénzkeresetnek 's a' kormányzót letevék hivatalából; előljese sem volt ugyan jobb, más félév alatt 300 contot kaparított föltre; szerencsétlenségre meghalt 's nem izlelheté takarítási gyümölcsét, örököse Saldanha marq. testvére lón 's hihetőleg ezért nem jöve a' kormány elibe panasz ellene. Mint tettolog tudva van, miszerint az afrikai helytartók, kevés kivétellel, könnyen kereshetnek annyit, miből egész életükön át gondtalan napoknak örvendhetnek; fizetésök ugyan kevés, költségek azonban sok, így nincs más mód, mint a' törvénytelen rabszolgakereskedésnek jöfizetésért tár kaput nyitni; midőn még e' kereskedés nem vala tilos, minden rabszolgátul 4800 reist (8 tallért) kívánt a' kormányzó Angolában, honnét évenkint 39 ezer rabszolgát vittek ki, ebből kiviláglik, mennyi jövedelme lehetett az ottani kormányzónak; most midőn tilos e' kereskedés, szintamnyi rabszolgát visznek ki titkon, de a' fizetés sokkal több és így a' jövedelem is, és ha okos a' kormányzó az alatta való tisztviselők szeméit behunyásra birni, akkor Lissabonban semmi panasz nem juthat a' kormányhoz. E' gyarmatokban nyugalom van legalább, de nálunk csak véstől rettegethni. Minap a' marinai kikötőben egy matróz egő szipával (cigarro) közelített egy hadihajó löporos kamrajához 's ez mindenestül légbepölyt; e' hajónak utra kellett volna indulni, a' kormányzó szárazon volt ugyan, de a' sereg nagyobb része elhalt vagy tetemesül megseült. — A' lázadási szellem folyvást uralkodik e' népben; Bragában legujabban a' tizedszedést jelentő hírleményeket a' falokrol a' nép leszagatá 's 600nál több a' püspök palotájába vonult, hol a' püspöki jószágigazgató halványan és sápadtan minden fizetéstül menteknek biztosítá őket, de ezzel nem voltak megeléglőve, a' hatósági kamra tagjainak ünnepélyesen vissza kelle vonni és megsemitni, mit csak imént rendelének. Montalberna hazafi a' néphez beszédet akart intézni, de halálfenyegetéssel fogadá a' nép, mire ennek futnia kelle, ha áldozatul nem akar esni. A' portói posta elindultakor a' zendülés még nem volt lecsilapítva.

Spanyolország.

Jul. 31-iki telegrafi sürgöny Solsona elfoglaltatását jelenti Meer b. harczeni által; a' zendülők a' püspöki palotában és székesehyházban keresnek menedéket, hol vedni akarják magukat az alkotmányosak ellen. — Espartero lemondásának némely magányos levelek leginkább azt tulajdonítják okul, hogy többszöri sürgetésire sem kaphata pénzsegélyt és alafát sergei számára. Lemondása annál inkább 's nagyobb mértékben fogott komoly következményeket vonhatni maga után, mivel annak Madridba érkezekor a' ministerség a' comaresi özvegyek ügye miatt meghasonlásban volt a' kormányzó királynéval, egyebiránt pedig köztudomásu, hogy Espartero sergei nem tűnének el más parancsnokot, ha csakugyan tudna is valakit számukra előteremteni a' kormány. Csupán az egyetlen Cordova az, kit e' fontos hivatalra lehetne alkalmazni, de ez nyílt ellenzésben áll a' ministerséggel, 's fővezérré kinevezetése mulhatlanul annak lemondását fogná eszközölni. E' nagy zavarban tehát valódi mennykőcsapás volt a' kormányra nézve Espartero lemondása; minden erejüket lehetőségig megfeszíték tehát a' ministerek, hogy a' boszus fővezér igazságos kívánatit kielégíthessék, 's nagy nehezen csakugyan összeszerének hat millió realt, 's elküldék Logronoba Esparteronak, a' kit végképi lecsilapításul első rendű spanyolországi grandságra szándékozik, Penacerradag czimmal, a' kormányzó királyné kinevezni. — Oraa tábornok végre csakugyan megkezdé tettlegi hadmunkálkodását Cabrera sergei ellen. Jul. 28-án megindulának harczeni Alcanizból és Teruelből, sőt Murviadrol is, és Morella 's Cantavieja fontos erősségek ostromára sietének, három napi alafát vivén magukkal. Elindultok előtt lelkesítő fölszólításokat intéze hozzájuk 's Valencia és Alsó-Arragonia lakosihoz Oraa, hasonlóan eselekvék San Miguel is, midőn sergeivel Alcanizot elhagyá. Perdiz 250 lönyí guerilla-esapatja folyvást nyugtalanítja a' főváros vidékét. — Munagorri, kinek neve nem sokára nagy hírbe jövend, jul. 23-ikán parancsot küldé valamennyi parthivéhez Bailgory, Espelette, Sare, és Hendaye mellett megjelenésre, hol jul. 25-ikétől kezdve kenyér-bor- 's husalafán kívül egy reall kapandnak napi zsoldul. Guereca ügyvéd, Munagorriak titoknok, julius 26-dikán Hendayebe érkezék. Jaureguy (el Pastor) tábornok nem sokára utána ugyanazon helységbe jött vala. Munagorri rég ohajtá ez összejövetelt, 's hír szerint zászlai alatt küzdésre akarja birni Jaureguyt. Jul. 25-ikén 27 carlosi szökevény pártolt az őik zászlóalj vezérével Munagorrihoz. — Jul. 24-ikén, mint névpapján a' kormányzó királynének, nagy kézcók volt az udvarnál. Az ünnepély igen fényes vala 's délutáni 12 1/2 óratól 4ig tartott. A' diplomata test tagjai köztlegkitűnőben fénylett Fezensac hg. Legközelebb a' királynéhoz következő ujdnon kinevezett udvari hölgyek allának: Pannonostro grñ, Noblejas hgnő, 's Onate és Humarras grñök. — Általányosan több összeesküvést hírlenek, mellyek Maroto és Cabrera táborában darab idő óta napirenden látszanak lenni. Cabrera már hét tisztet lövete agyon. — Montenegro vagy Valdespina hihetőleg hadminister leend a' trónkövetelő fő tábori szállásán. Mellyik nyerendi el a' tárczát? még nem tudhatni, mert a' trónkövetelő maga is igen határozatlan még 's nem tudja, mit csináljon, hogy meg ne bánja.

Estellai jul. 26ki hírek szerint Espartero addig még nem távozta ugyan meg e' várost, de nem is távozott el alula, mint több carlospárti lap kurtölle, hanem hatalmasul készül a' megrohanásra. Főhadi szállását Vianában üte föl Espartero, s ott van pattantyúsága is. Oraa vállalatát Solsona ellen tökéletes süker koronázá, mert az érseki lakba vonult őrség is megadá magát. Mondedas parancsnokuk s két csapatvezér életüket veszíték. Madridi kormánylapok, az angolokat követve, egész lábhegyig leírják a' királyné öltözetét, mellyet a' nagy kezesókolási udvarlaton viselt. Este ki volt a' város világítva s több spanyol főúr lakomával ünnepélyesíté e' napot. — Ramorino tábornok folyvást Madridban tartózkodik. —

Anglia.

London, jul. 31kén: Jul. 27kén ismét nagy táncmulatságot adott a' királyné, mellyen egyszersmind az idegen koronázási követek s nőjeik elbucszának ő fölségétől. A' királyné igen sokat tánczolt, először ugyanis Cambridge hggel, azután Nassau's Eszterházy hggel, Zichy Viktor, s Erdődy grófokkal és egyéb főurakkal. Ezenkül Douglas marquisval skót nemzeti tánczot lejtett s az utóbbi ez alkalomkor a' festőileg szép hegyi skót nemzeti öltözetet viselé. Spontini nagy hangművészt is bemutaták a' királynénak, ki rendkívüli kitüntetéssel tisztelé meg őt s néhány hangművének ajánlását elfogadni kegyeskedék, mi azonnal a' napi divat keresett emberévé varázsolá a' derék hangszerzót az egész britt főnemesség előtt. — Jul. 28kán rendkívüli fénytel ment véghez Wellington hg búcsulakomája, mellyre valamennyi külföldi követ hivatalos vala, a' Cambridge hg családdal együtt. Az étkeket vert arany és ezüst edényekben hordák föl, s minden gazdag ajándék s köztük a' híres Waterloo-paizs is, közszemlére valának kitétetve, miket a' hg az angol nemzettől és idegen fejedelmektől különféle időben ajándékol kapott. Soult tábornagy már II óraker elbucszék a' nyájás házi gazdától, mivel elutazta előtt még egyszer meglátogatni szándékozá a' toweri nagy fegyvertárt. Másnap reggeli 4 óraker Méteore és Phaëton francia gőzökre szállottak a' francia urak Temze folyamon s elhagyák az annyira emlékezetes Londont. Több a' kikötőben horgonyzó angol hajó lobogókkal díszesíté árbocezeit, tisztelgésül, Sheerneszben, a' Temze tág torkolatjánál, megállottak a' gőzösek, hol Otway hajóvezér s parancsnoka e' fontos kikötőnek, nagyszerű készüléteket tön, mivel Soult egy királyi lakomán nyilváníta neki, hogy Lajos Fülöp parancsából köteles leend elutazta előtt meglátogatni őt, mint régi jó barátját a' francziák királyának. A' Sheernesz körüli magasokon figyelők valának kiállítva, s mihelyest ezek jelenték a' francziák közelgését 9 óra tájban, királyi üdvöletet tisztelék őket, mellyet a' gőzösek algyuikkal viszonzának. Minden hajó a' kikötőben pompásan vala fölékesítve, és számtalan díszes dereglye, naszad s esolnak, tömve kíváncsiakkal, sieté minden felől az ohajtott vendégek elibe. A' 120 algyus „Howe“ admirálhajó főárboceán fr. háromszinű lobogó lenge. Otway és Durham hajóvezérek esinos dereglyén Méteore gőzöshöz evezének s partra vivék magukkal a' francziákat, hol tisztelési őrség és hangászkar God save the Queen-je fogadák őket. A' tömredék sokaság levett kalappal dörgő éljent kiállott az ősz bajnoknak, mit az szivnyerő nyájassággal köszönt. Egy angol tengerésztszist burnótszelenczével ajándékozá meg Soultot, melly a' régi londoni hid 760 évig vízben állott oszlopa egyik darabjából készült. „Howe“ főödözén gazdag reggeli várt a' vendégekre. Az asztalon egy nagy becsű edény álla illy fölirattal: „Lajos Fülöp, francziák királya Otway ellenadmirálnak 1832.“ A' társaság 60 személyből állott s a' királyné egészsége után Lajos Fülöpre üríté áldomást, kit büszkén nevezé meglítt barátjának Otway. Soult tábornagyért is természetesen üríték hatalmas áldomások, melly alkalomkor Otway következő, eredetileg Washingtonra készült, verset monda el: „Cradled in arms, a soldier from his birth, He stands awe and glory of the earth!“ (Fegyverben ringatva, születése óta katona, most mint csudálkozásá s diademsége állitt a' földnek.) Nagy Fridrik porosz király mondá, szöla többi közt Otway, hogy ha ő francziák királya lehetne, helybenhagyása nélkül egy puska lövésnek sem volna szabad háborítani Európa nyugalmát; most tehát, midőn a' hatalmas Franciaország szövetségese a' hatalmas Angliának, ugyan ki merészelné háborítani Európa esondét? Midőn az áldomásokat követő algyuzástól füst tolt be a' hajószoba ablakin, mosolygva jegyzé meg Otway, hogy nem kér bocsánatot, mert minden öreg katonaszívre nézve csak örvendetes lehet a' löporszag. Soult szívére tett kézzel s meghatott hangon köszöné az angol nemzet minden osztálytól tapasztalt szives és tisztelő elfogadást. Veje, Mornay marq. következő áldomást köszönte el; „Az angol nemzet s egyesült angol-francia hajóhad!“ Most őszinte köszorítások következének s a' francziák gőzöseikre evezének, mellyek delután egy óraker fölszedék horgonyikat. Midőn „Howe“ mellett haladának, az 56dik tengerész ezred fegyverben tisztelge, az angol nemzeti dal ezer meg ezer torokból megharsant, s tiszték, legénység és nép háromszori dörgő éljennel tisztelé a' távozókat. Az öreg Soult, s kísérete, a' szakadó zápor daczára is, mozdulatlanul álla levett kalappal a' főödözeten; az angol algyuk folyvást dörgének, s az utolsó durranás még el sem hangzék, midőn a' francia gőzösek már sik tengeren röpdülének hazájok partjai felé. — Canadai hírek szerint a' lázadás ismétli kitöréssel látszik fenyegetőzni, A' martalócok legközelebb mintegy ezer emberrel partra szállottak Bear-Creek és Sarnia alatt, hol több gonosztevőt kiszabadítának börtöneikből. Andersont, ki „Peel“ angol gőzös leégetésében részesülés gyanuja miatt törvényszék előtt állott, a' torontoi eskütszék „nem vétkesnek“ nek nyilatkozatá. Egyébiránt Durham magaviselete nem nagyobbítá az elégületlenséget Canadában, sőt több tekintetben majd minden párt helyesli munkálatit. Az éjszakamerikai állomásokon jelenleg 22 hajója van a' britt kormánynak, 1160 algyuval s 10,210 emberrel főödözetükön. De a' földközi tengeren is kettőzötteti hajóji számát a' kormány. A' jóniai szigetek és török partvidék mellett állomásozó hajók hadi lábra helyezvék, s parancsot kapának minden perczben vitorlakészen állásra. Maltában iszonyu mennyiségben hal-

mozzák föl az élelmi és hadi szereket s az egyiptusi partvidéken és dardanellák előtt állomásozó ügyelő-hajócsapatot néhány nap mulva két erős hajóhad váltandja föl. — Az ausztriai császár koronázatására követk. nevezetességek utazandnak nem sokára Majlandba: Sutherland hg, Hertford marq., Grimston L, Powell, Courtenay, Lamb, s egyebek, ez utóbbi fényes ünnepélyt adand Majlandban ő fölsége tiszteletére. — Némelly jól értesültek állítása ezerint a' britt hajóhadat rögtön 6 ezer emberrel szandék szaporítani. — O' Connell fölszólítást boesáta közre, mellyben tanácsolja az irlandiaknak: kezdenék meg ismét az izgatást törvényhozásági különválásra Angliától. Egyhangulag mondják Irlandban: bár inkább mind a' három törvényjavaslat bukott volna meg egészen, mintsem illy alakban még inkább szaporítsa a' nép terhét! Már most minden rosznak orvoslását az időtől várják. Russell azzal törekvék az alsóházat vigasztalni, hogy majd idővel talán új törvény által eltörlendheti az irlandi szegényi tövény iránt a' felsőházban keresztül ment módosítványokat. Melbourne a' felsőházban majd egészen hason- értelmüleg nyilatkozá s reményét fejezé ki, hogy idővel mindinkább hajlandók lesznek javításokra a' toryk, s midőn az irlandi fizedtörvényről a' sajátítási elv forga kérdésben, ismét csak a' jövődövel akarák a' ministerek biztatgatni az elégület leneket. Ugy látszik, mintba O' Connell rendszerét akarék követni s elfogadni azt, mit a' pillanat ad, addig, míg többet nem akar nyujtani. Igen, de O' Connell ilyenkor mindjárt ügyesen tud a' jövődörül gondolkozni, mert a' mint egyik kívánatát teljesülve látja, azonnal egész tüzzel új izgatást kezd további kívánatok kivására. Hogy ez most is teljes szandéka, nyilvánosan tanusítják az irlandi lapok, mellyek a' három irlandi törvényjavaslat esonkított elfogadátása után azonnal nyilvános gyűlésekre szólítgaták a' népet, mivel nincsen idő veszteglésre. Ugyanazon lap még következőleg is nyilatkozá: „Maga Wellington herezeg nagy rendszabály részének nyilváníta e' három törvényt. Maradjon tehát csak az. Mi csak épségében akarjuk elfogadni a' rendszabályt. Jó, méltányos és igazságos hatóság törvény nélkül a' szegényi törvényre sincsen szükségünk. Nyilván ki mondhatjuk Lyndhurst lordnak és a' többi roszakarátanak, miszerint igen könnyen támoszthatnánk ellenést a' szegényi törvény megbuktatására, olly ellenést, mellynek szava a' sziget egyik részitől a' másikig fogna hangzani. A' Courier véleménye szerint a' ministereg nem sokára fölszólítani szandékozá a' parlamentet, s még egyszer új általános választásban szerencsét próbálni, mivel a' csekély többség az alsóházban semmi nyomós következményü kérdések kiküzdésire nem bátoríthatja tagjait. Ez esetben azonban csak egy számolhatna igen tetemes többségre, ha a' gyűlött törvényeket megsemmítne s általános fitkos szavazást hozna dívatba a' parlamentü választásoknál. — Teheran s az oroszok iránt így nyilatkozá a' Courier: Teheran elfoglaltatása az oroszok által nem valósul ugyan; mindazáltal nem képzelhetni, hogy a' kormány igen fontos ok nélkül angol katonaságot küldött volna Bushirebe. A' mostani perzsa fejdelem több, azelőtt perzsa, de most független tartományt újra hatalma alá törekvék hódítani. E' tartományok India és Perzsia közt fekszenek, következőleg az indiai tartományokra nézve fontos sánczok gyanánt tekintendők Perzsia megtámadási ellen. Anglia tehát Kabul megtámodtatását mindig rosz szemmel nézé, főleg, mivel köztudomásu, miszerint a' perzsa fejdelem Kabul's Heratot csupán orosz bizgatás következtiben támodá meg. Az angol követ hiában iparkodék a' schahot e' veszélyes szandékról lebeszélni. Szónokot s egyéb ostromhoz nem szükséges eszközöket cipelt magával a' hadsereg, miből világosan kitünt, hogy Herat elfoglaltatása csupán melléczel; s hogy azután a' hegyeken keresztül Afghanistanba, Lahoreba s egyéb angol birtokkal határos tartományokba szandékozá nyomolni. Ujabb hírek szerint még mindeddig nem messze haladt a' schah az ostrommal, s az angol követ folyvást az egész vállalatról lemondásra akarja őt bírni, mivel az által a' muszka hatalom ellen fölötté gyöngíti magát. Ha csakugyan orosz katonasiztek találtatnak a' perzsa hadseregnél, ugy valóban igen célszérűvala Bushire elfoglaltatása angol katonaság által. Most, miután britt sereg bírja háta mögött a' legfontosb várost kikötöstül nem igen könnyen fogja Anglia baráti kérelmeit megvethetni a' schah, követve az orosz kormány kecségtetési által elibe szabott sikamlós és veszélyes ösvényt, Ruszsia ezen ármánykodásával még mélyebbre akarja sülyeszteni a' perzsa fejdelmet, mint már az utolsó békekötés által ugy is eselekvé. Ha mindazáltal Perzsia csakugyan elég balgatag, minden józan intést megvetve, háborut gerjeszteni, minden esetre üdvösb leend Angliára nézve Perzsiában küzdeni a' tusát, mint Afghanistanban vagy Lahoreban, hol tulnyomó tengeri erejét nem fogna hasznalhatni. Bushire elfoglaltatása hasonlít Ancona elfoglaltatásához a' francziák által, csak hogy ez foganatosb sikerü leend Indiára, mint az volt Olaszországra nézve.“ — Ujyorki lapok szerint jun. 26kán mintegy 30 zendülő elfogott egy amerikai dereglyét s Goodrichben a' rak-tárakat kirablá. Egy gőzös üzöbe vevé őket, s mivel már teljességgel nem szabadulhattak meg máskép, partra huzák a' dereglyét s egyet kivévén, mindnyájan megmenekvének. Ugyanazon nap egy másik zendülő csoport az egyesült szabad tartományok fegyvertárát akará kirablani Dearbouvilleben; vállalatukat azonban az örködő tiszt bátor elszántsága megsemmíté. Shorts-Hills mellett kardélre került a' dolog a' zendülök s királypártiak közt, az előbbiek közül 30 holt föde a' harczért. Egy amerikai közülök, ki magát Moreau tábornoknak nevezé, egy skót paraszt kiadott a' hatóságoknak, midőn nála menedéket keresé, s örült az 500 font sterlingnyi jutalomnak, melly fejére kitzúve vala. Moreau fölszólítá éjszakamerikai barátit, hogy küzdeni, mivel csupa tudatlan lomha tömegekből állítvak össze. Éjszakamerikai részén most szigoruan őrzik a' határokat. Az egész határ vonal őt részre oszták, s mindenikben külön tábornok viszi a' parancsnokságot. — A' Times most valamennyi lappal harezlábun áll, mivel kikétek hiszekeny-sége ellen, mellyel mint tökéletesen valót kártölé azon ismét orosz okle-

velet Franciaország eldaraboltságáról, 's különösen a Morning Postot, „Kocsisok ujságának, peccenyetakarónak és simplex számának nevezi.“ Más országokban még sem haladt ennyire a hírlapi betyárkodás. —

Az alsóházi jul. 30iki ülésben a status-kancellár indítványt tett azon pénzek megajánlására, miket az illető felek még a királyné trónra lépte előtt nyereinek. Köztudomásu, miszerint e' nyugdíjakat nem rég különös választmány újra megrostálta, minek következtében kiviláglik, hogy több év lefolyása alatt 104 ezer font sterlinget takarítand meg az országos pénztár. Továbbá még következő elveket állítja föl azon választmány, miket a' kormány együlegyig elfogadott: 1) Jövendőben minden polgári nyugdíj-rendeletben világosan ki fog tétetni az illető személy azon érdeme, melyért azt nyere. 2) Ha a' nyugdíjt másnak érdemiért kapja valaki, tekintet legyen arra, hogy, különösen ha e' személy még fiatal, kiesiny legyen a' nyugdíj-mennyiség. Egyébiránt ilyen eseteket, rendkívüli alkalmakat kivévén, lehetőségig kerülni kell. 3) Ha a' nyugdíjt királyi kegyelem rendeli a' szükölködőnek, azonnal meg fog az szüntetni, mihelyt annak állapotja megjavul. 4) Azon körülmény, hogy talán egy vagy más pair elszegényült, semmi esetre nem jogosíthat nyugdíjra. 5) A' nyugdíj megszűnik, ha annak birtokosa nyilvános hivatalt nyer. Spring-Rice jelenté, miszerint több nyugdíjas hölgy igen föllindult ellene, midőn a' választmányi határozat következtében éveik után kérdezősködék. A' nyugdíjak következő osztályokra szakadnak: katonai, diplomatai, bírói, ügyészi, pénzügyi, gyarmati, királyi család személyei iránti szolgálatokért, literaturai és tudományos munkálatok jutalmazásáért, végre olyanra, melynek csupán királyi kegyelem forrása. A' kinestári kancellártól ajánlott mennyiségeket ellenzés nélkül elfogadá a' ház. A' M. Post igen panaszkodik a' kormány e' bánásmódja ellen, mivel miatta több hölgy inkább lemondta önként a' nyugdíjról, mintsem házi körülményit a' vizsgáló választmány előtt felfödözze. Ezek közt olyanok is valának, kik 3 — 6 száz font sterlinget huztak évenként. A' Sun ellenben igen örvend ennek 's különösen azon körülménynek, miszerint Croker Róza, Croker nője, elveszté 300 font sterlingnyi nyugdíját, melyet csupán azért huzott, mivel férje, mint tengerészeti títoknok, York hget ótalmazá a' parlamentben 's utóbb tory szellemű gúnyiratokat irt, különösen pedig Soult tábornagyot is meggyalázá a' Quarterly Reviewban. Ezután Sibthorp ezredes különös választmány-nevezést hozza indítványul az 1830 óta kinevezett választmányok 's azokra fordított költség megvizsgálatára. A' tory követ leginkább azon költséget törekvék kiemelni, mit e' biztosságok elnyelének. Így például az írlandi oktatási rendszer birálatára kinevezett választmány 140,454 font sterlingébe került az országának. Indítványát szavazás nélkül félreveté a' ház. Ezt az írlandi költségvetés megajánlása követé, melynek főczikkjei valának: nevelésre 50 ezer font st., a' maynoothi kath. papnevelő intézetre 8928 font. Ez utóbbi mennyiség, mint minden évben, ugy most is, heves ellenzésre talált az orangisták részirül; kik e' költséggel a' reform. vallásnak sirt vélnek ásatni. Három ezredes, Sibthorp (iszonyu nagy barkóval megáldott férfi) Perceval (egyik volt fő hivatalviselője az orangistáknak), és Verner (ez, áldomásáról ismertes a' diamondi csatára, mely miatt a' lordhelytartó őt hivatalától megfosztá), leginkább kikelt ez értelemben. O' Connell a' szokás szerint „haszontalanul feesező haditanácsot“ következő elmes ölettel írta le: „A' három külön megyében született ezredes méltólag díszesíti Lincoln, Sligo és Armagh megyéket: egyik arca méltósága, másik finomsága, harmadik józansága által; de itt megállapodék a' természet hatalma, 's kettőt megborotvált, hogy egyet jól megszőrsíthessen.“ Sibthorp megkíméltetni kívánta magát illy tréfáktól, mire O' Connell e' megjegyzést tevé: „A' vitéz ezredes olly lassu hangon szóla, hogy nem érthetém őt tökéletesen, ugy hiszem azonban, hogy engem ludnak nevezze. Jól van, lud menté meg Rómát 's én elég erős lud vagyok a' maynoothi intézet megmentésére.“ A' kívánt mennyiségeket az ellenzés daczára minden lerovat nélkül megajánlá a' parlament. Végre pedig a' canadai zendület miatt három évig 500 ezer font sterlinggel szaporítá. — O' Connell egymásután két iratot bocsáta közre dublini lapokban, mikből kétségbe hozhatlanul kiviláglik, hogy csakugyan hatalmas izgatást szándékozik kezdeni az írlandi tized-, hatósági és szegényi-törvény ellen. Brougham I. pedig, a' Globe szavai szerint, nagy tüzjátékot fog adni a' felsőházban az írlandi tizedtörvény ügyében. — St. Kilda kis sziget (egyike ez a' Hebrideknek) olly kevés hajó szokta meglátogatni, hogy az ottani jámbor lelkész csak most tudá meg IVik Vilmos halálát, 's e' szerint egy egész évig imádkozott a' sz.-egyházban hosszú életért ez elhunyt király számára.

Franciaország.

Paris, auguszt. 2dikán: Julius 30dikán 11^{1/2} órakor Würtemberg hercegnő, Lajos Fülöp leánya, szerencsésen fiat szült, ki a' kereszttségben Fülöp, Sándor, Mária, Erneszt nevet kapott. Másnap a' király majd szerencsétlenül járt. Neuillebe kocsiztakor ugyanis a' hintó tengelye eltört 's a' király kibukott a' kocsiból, sérelmet azonban nem kapván, utját egyik kísérőjének kocsiján folytató. — Köz hiedelem, miszerint Lajos Fülöp nem bocsátotta volna el Angliába Soult tábornagyot, ha tudja, hogy ez ott olly nagy diadalt fog ünnepelelni, 's Orleans hgnő igen büszke most jóstehetsége miatt, mivel ő, midőn az udvarnál mondák, hogy a' muszka czár követsége legfényesb leend az ünnepeleken Londonban, így nyilatkozá: „Van egy ruha, mely mind ezen pompánál nagyobb hatást fog gerjeszteni 's ez: Soult tábornagy ócska kabátja.“ — A' Jour. des Débats hosszú cikkben védi azon állítást, miszerint, Franciaország jelenleg már nem küzd hódítási vágyból, hanem csupán megtámadott érdekei miatt emel fegyvert, 's hogy ez ok határá Mexico, Texas, Veraacruz és Tampico elleni harezkezdésre. — Chateaubriand jul. 26ikán Marseillebe érkezék. — Jul. 30ikán délután 4 órakor Soult tá-

bornagy megérkezék Franciaországba; a' partra tódult nép örömjelkekkel fogadá őt. — Roquelan híres főstész Majlandba utazik az ausztriai-császár koronáztatására. — Abdelkader Ainmaadi alatt csakugyan esatát veszte, mit azonban fontos elhatározó körülménynek épen nem tekinthetni. — A' házmozgások még folyvást tartanak a' Raban féle pör következtében; mindazáltal mégéddig igen-gem kevés sükerrel, mert nem talált a' rendőség semmit, miből valamely összeesküvést lehetne következtetni. — A' tengerészeti osztályban beszélék, miszerint Roussin hajóvezér szabadságot kért állomásáról bizonyos ideig távoztatásra, mivel pedig a' mostani körülmények közt nem igen hagyhatni e' fontos állomást képviselő nélkül, a' kormány inkább mást akar kinevezni Roussin helyébe, 's ez, hír szerint, Guilleminot tábornok fogna lenni. — A' parisi érsek a' juliusi ünnepelek alatt távol volt a' fővárostul. — Az Angliából visszatért Soult tábornagy ma fog személyesen számolni Lajos Fülöpnek küldetése sükeréről. Az itteni politikai körök rendkívül kíváncsiak összejövet következményire. — A' belga kérdés iránt, mely szokott lassúsággal halad a' közönséges diplomatai uton, határozott nyilatkozást hozza Soult az angol kormánytól. — Már csakugyan meghatározottnak mondják, hogy az Orleans hgnőtől netalán születendő figyermek parisi hgnék fog nevezeteni. Sokan már szójtékot gyártanak e' körülményre, miket a' kis hg születése után azonnal keringésbe szándékoznak hozni; azonban megjárnák, ha a' hgnő, nem gondolva fáradságukkal, lyányt találna szülni!

(Messenger) Több lap azon hirt terjeszté, hogy a' külügyi ministerség hivatalából számos irományt elorzának; mi azonban utóbbi hiteles adatok szerint nem valósul. — A' cherbourgi tengerész-ispan parancsot kapott Reine Blanche fregát fölékesítésére. Martinique fogja fölkészíteni a' hajót 's előlegesen Parisa küldeni tervét a' ministerséghez, helybenhagyás végett. Cherbourgban általányosan hiszik, hogy e' fregáton Napoleon porló maradványit szándékozik sz. Honáról elhozatni a' kormány. — Soult tábornagyot igen nyájosan fogadá a' király 's családja, és igen hevesen intéze némelly még éddig köztudomásra nem jutott kérdéseket hozzá, mikre Soultbiztos elhatározottsággal válaszolt. — Dumas Sándort és Hugo Viktort a' belgák királya Leopold-rendjellel díszesíté. Illyes érdemméltányra darab idő óta több példát mutat a' külföld. — Toulonbul jul. 26ikról ezt írják: „Az Algirből érkezett „Krokodil“ gőzös több tisztet hozott az afrikai hadseregből, kik Brossard pörében, mint tanak, fognak föllépni. Köztük egyike a' kitünőbb nevezetességeknél Mustapha-ben-Ismael, 80 évü aggasztyán, ki az orani háboruban igen nevezetes szerepet viselt, 's 1836ig számos arab törzsöknek parancsolván, félelmes vetélytársa volt Abdelkadernek. Tlemecen elfoglaltatása óta a' francziák által ezekhez lépett szolgálatba 's jelenleg a' rendezetlen spahikat vezérlé franczia tábornoki ranggal. Mustapha-ben-Ismael több alkalomkor szép hadi ismereteket fejte ki, 's Bugeaud tábornok több győzelmét csupán neki köszönheti. Mustapha igen meglepő külsővel bir. —

(Temps.) Parisa 1833ban csak hat gyermekovó intézet léteze 800 gyermekkel, 's 151 egyéb iskola 20,669 tanítvánnyal. F. é. január elsején azonban már 23 gyermekovó intézetet számíta Paris 5225 gyermekkel, 175 nyilvános iskolát 31,141 tanítvánnyal, 's 522 magányosnevelő intézetet 23,821 növendékkel. Ez összes mennyiség közt 35,157 fiu és 24,498 leány találtak. — Valée tábornagy keserűen panaszkodik, hogy a' király népnapiján kiosztott 140 rendjeltől csupán egy jutott az afrikai vitéz hadseregnek, míg a' többit mind henye járdatiprók nyereék el. Jul. 30ikán az ünnepek folyamát csupán a' zuhanó zápor zavará meg, egyébkint pedig minden illő esőnddel ment véghez; sajnálak a' parisiak, hogy a' tüzjátékot elmosá a' zápor, mely miatt semmi durranást nem hallhatának. —

Németország.

Havemann W. ilfeldi aligazgató fogja kipótlani a' göttingai egyetemnél Müller helyét, 's ezen kinevezés a' hannoverai kormány részirül biztosít, miszerint a' göttingai egyetemnél a' szabadelmű tanítókat nem akarja végkép kiirtani, mert Havemann eléggé ismertes az országban 's mint Hannovera történet-írója leplezetlen áll előttünk. Dahlmann helyére egy porosz hivatott meg, ki, hír szerint, e' hivatást elfogadá. —

Dánia.

Kopenhága, jul. 21kén: A' helsingborgi svédek a' Sund folyam inenső oldalán lakó szomszédik iránt barátságos és atyafiságos érzelmeket különösen tanusíták. Helsingör lakosinak ugyanis esinos izletü ivószarut küldének, melyen régi éjszaki nyelven barátságot illető, Eddából kölesönzött, föllírás vala metszve. A' helsingborgi polgármester maga nyújtá át ez ivószarut több polgár kíséretében, 's vele egy költeményt 's iratot, ebben érzékenyül föstetik azon barátságos viszony, mely a' két szomszéd ország lakosi közt fönáll 's azon kívánatot fejezik ki benne, miszerint az ivószarut irántok viseltető barátságuk és bizalmuk jelül tekintsék. Ennek következtében az ivószarut a' városháznál több napig köznézetre kitevék 's jul. 18ki lövészeti ünnepeleken fölszentelék. — Sehouw tanítóval egyesülten David tanító és Kyhl óras a' mult év végével aláírást bocsátának ki „Kjobenhavnpost“ szerkesztő perköltségének födőzésire; minek következtében 142 tallér gyült össze, 's a' szerkesztőnek e' jegyzettel küldék meg: „fogadná e' esekélységet, mint polgártársinak részvéte és érdeke kifejezésit az ügy iránt“ mit a' szerkesztő meg is tön ez iratra válaszolván.

Gabonaár: Tiszta buza 145 125 110. Kétszeres 96 90. Rozs 76. Arpa 58 52 48. Zab 50 46 43. Kukuricza 74 70. Köles-Kása 150.

Dunavizállás: aug. 12kén 10' 0" 0" — 13kán 10' 2" 6" — 14kén 9' 10" 6" — 15kén 9' 1" 9" —